

Restaurering av myr og annen våtmark i Norge

Bakgrunn, status og utfordringer

International meeting on “Mires and wetlands of the North Calotte”
Vadsø, Norway 2 - 4 October 2019

Utarbeidet av Vibeke Husby, Prosjektleder, Verneområdeseksjonen

Presentert av Jan-Petter Huberth Hansen, Verneområdeseksjonen & Seksjons for truet natur

Bakteppet

- Våtmark forringes raskt verden over
- Internasjonalt fokus på våtmarkenes betydning for matvaresikkerhet, klimatilpasning, klimagassutslipp/karbonlagring og naturmangfold
- Det jobbes nå med ivaretagelse og restaurering av våtmark gjennom flere konvensjoner

Foto: Michael Eklo, SNO

Nasjonalt fokus

- Det som skjer internasjonalt gir føringer for hva som skjer nasjonalt
- Ifølge Meld. St. 14: *Nasjonal handlingsplan for naturmangfold* (2015), er restaurering av våtmark, sammen med forbedring av tilstand i henhold til vannforvaltningsplanene, regjeringens viktigste tiltak for å følge opp Aichimål 15 (restaurere minst 15 % av forringede økosystemer)

Oppdraget

- Felles oppdrag til Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet juni 2015: Lage en plan for restaurering av myr og annen våtmark i Norge. *‘Auka restaurering av myr og anna våtmark skal innrettast slik at det medverkar til å oppfylje regjeringas målsetjingar om reduserte klimagassutslepp, tilpassing til klimaendringane og betring i økologisk tilstand’*
- Målsettinger
  - Redusere klimagassutslipp
  - Tilpasning til klimaendringer (flomdemping)
  - Bedring i økologisk tilstand
- Premisser
  - Kostnadseffektivitet
  - Frivillighet
  - Ikke i konflikt med jord-/skogbruksinteresser (eller andre viktige samfunnshensyn)

Bedret kunnskapsgrunnlag

- Betydelig kunnskap om myr og annen våtmark er innhentet i løpet av planprosessen (rapporter, workshop og ekspertmøter)

The potential for the rewetting of peatlands to conserve soil carbon and mitigate greenhouse gas emissions

Simon Willmo, Francisco W. Panmerer, Arne Grankard and Henry Skarvheim

Contents	
Introduction	3
The carbon and greenhouse gas balance of peatlands	5
Contrasting greenhouse gas exchange	5
CO ₂ exchange in peatlands	5
CH ₄ emissions in peatlands	8
Methods for estimating	8
Grouping by climatic regions	8
Handling of literature values	9
Results	9
Temperature vs. Soil	9
Natural Peatlands	10
Carbon dynamics of natural peatlands	10
Global warming potential of natural peatlands	10
Disturbed peatlands	10
Carbon dynamics of disturbed peatlands	10
Global warming potential of disturbed peatlands	10
Rewetted peatlands	12
Carbon balance of rewetted peatlands	12
Global warming potential of rewetted peatlands	12
Discussion	13
Potential for carbon and GHG savings from restoration	13
Importance of peat communities	14
Limitations of the estimates	15
Conclusions	18
References	17
Appendix I. Literature values	25

Planen implementeres

- Egen budsjettpost: Om lag 23,5 mill/år + 3 mill (drift)
- Prosjektorganisering (FM/SNO)
- Startet opp med restaurering innenfor verneområder
- Høgmyrer blir prioritert
- Også restaurering av annen type våtmark
- Utredning om incentivordning for restaurering på privat grunn utenfor verneområder nå ferdigstilt
- Overvåker klimagassflukser på myr med avansert utstyr (ei myr pluss referanse)

Organisering

- Fylkesmannen i Oslo & Viken: Koordinerende ansvar
- Fylkesmannen i Innlandet: GIS-kompetanse mm
- SNO Oslo og Viken: Operativ prosjektleder
- SNO Innlandet: Halv stilling
- SNO Møre og Romsdal: Halv stilling
- SNO Trøndelag: Halv stilling
- I tillegg egne fagansvarlige i SNO for restaurering av myr

Arbeidsform

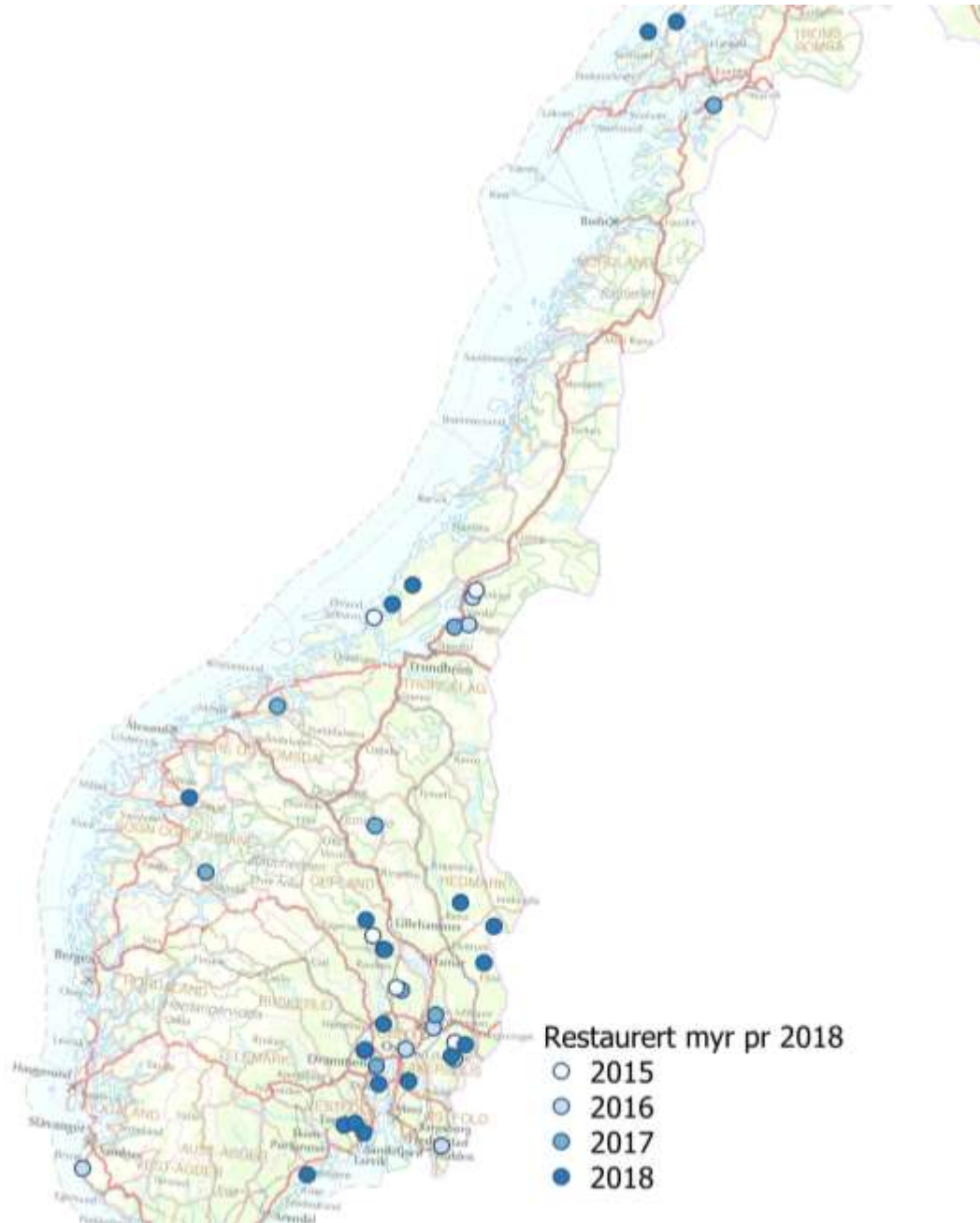
- Standardiserte prosjektbeskrivelser ligger til grunn for hver tildeling av midler
- FM legger inn bestillinger til Miljødirektoratet med prosjektbeskrivelsene som grunnlag
- Nasjonal rammeavtale med entreprenører
- SNO/FM følger opp i felt
- Overvåkingsopplegg; intensivt på ei myr med referanse (kostbart) og ekstensivt på alle myrer som restaureres (bevaringsmål, transekter og damkontroll utført av SNO)
- Mandater foreligger for de ulike rollene i prosjektet

Tiltak

- Primært restaurering av myr i verneområder
- Fylkesmenn er tildelt midler til forprosjekteringer og gjennomføring av tiltak
- Omlag 50 myrer er restaurert, i tillegg til enkelte andre våtmarkstyper

Stort fokus på våtmark og restaurering

- Revisjon av nydyrkingsforskriften på myr (forbud mot nydyrking av myr)
- Nytt oppdrag i 2019 om å lage en plan for utfasing av uttak og bruk av torv

FNs generalforsamling har erklært at 2021-2030 skal være FN sitt tiår for natur-restaurering

Takk for oppmerksomheten!

Foto: Michael Eklo